

«Τί; Πρέπει ν' ἀφανίσουμε αὐτὸ πού φτιά-
σαμε.

Οἱ τρόποι τους στ' ἀλήθεια εἶναι ἐνοχλητικοὶ
πολύ, ἀλλὰ μὲ καλοσύνη ἄς τὸ φροντί-
σουμε!»

Τότε ἀπάντησε ὁ Μουμιού, δίνοντας γνῶμη
στον Ἄλσού:

(Κακόβουλη) καὶ κακότροπη ἦταν τοῦ Μουι-
μού ἡ συμβουλὴ:

«Ἀφάνισε, πατέρα μου, τοὺς στασιαστικούς
τρόπους.

Τότε θά' χεῖς ἀνακούφιση τὴ μέρα κι' ἀνάπαν-
ση τὴ νύχτα!»

«Ὅταν τ' ἄκουσε αὐτὸ ὁ Ἄλσού ἔλαμψε ἡ ὄ-
ψη του

ἀπ' τὸ κακὸ πού στοὺς θεοὺς σχεδίαζε, τοὺς
γιούς του.

Καὶ τὸ Μουμιού, ἀπ' τὸ λαιμό του τὸν ἀγκά-
λιασε,
καθὼς αὐτὸς στὰ γόνατά του κάθησε νὰ τὸν
φιλήσει.

—συνεχίζεται

ΑΖΤΕΚΟΙ

40

Θρηνώντας, ἐγὼ ὁ τραγουδιστής, κυματί-
ζω τὸ τραγούδι μου ἀπὸ λουλουδία τῆς θλίψης
καλῶ στὴ μνήμη μου τὰ παλληκάρια, τὰ θυμύ-
ματα, τὰ κομμάτια, πού φέγαν γιὰ τὸν τόπο
τῶν νεκρῶν ἦτανε κάποτε εὐγενεῖς καὶ δι-
νατοὶ ἐδῶ στὴ γῆ καὶ ξεραθῆκανε τὰ παλλη-
κάρια σὰν τὰ πούπουλα, κόπηκανε κομμάτια
σὰ σμαράγδια μπρὸς στὸ πρόσωπο, στὴν ὄψη
αὐτῶν πού στὴ γῆ πάνω τοὺς εἶδαν — καὶ
τὸ ἔξερε ἡ Αἰτία τῶν Ὁλῶν.

Ἀλίμονο! ἀλίμονο! Θλιμμένος τραγουδοῦ
καθὼς θυμᾶμαι τὰ παιδιὰ.

«Ἄς γινόταν νὰ γυρίσω πάλι πίσω» ἄς γι-
νόταν ν' ἰδοῦν τὰ χέρια τους ἄλλη μιὰ φο-
ρά» ἄς γινόταν νὰ τὰ καλέσω νὰ ῥθουν ἀπ'
τὸν τόπο τῶν νεκρῶν ἄς γινόταν νὰ τὰ φέ-
ρω πάλι στὴ γῆ, γιὰ νὰ χαροῦν καὶ νὰ χα-
ροῦμε, νὰ δώσουν εὐφροσύνη καὶ χαρὰ στὸ
Ζωοδότῃ γίνεται, ἐμεῖς οἱ ἱερεῖς του, νὰ
τόνε ἀπορίψουμε καὶ νὰ ῥάσουμε ἀχάριστοι:

Ἔτσι θρηνῶ μὲς στὴν καρδιά μου ὅπως,
ἐγὼ ὁ τραγουδιστής, ξανακοιτάω τίς ἀναμνή-
σεις μου, θυμᾶμενος πράγματα θλιβερά καὶ
λυπημένα.

Ἄς ἦταν μονάχα νὰ ξέρω πὼς μποροῦνε

νὰ μ' ἀκούσουν, ἐκεῖ στὸν τόπο τῶν νεκρῶν,
θὰ τραγουδοῦσα ἓνα τραγούδι πού ν' ἀξίζει.

Ἄς ἦταν νὰ μπορούσα νὰ τὰ κάνω νὰ
χαροῦν, νὰ μπορούσα νὰ πρᾶξω τὴν ὁδὸν
τῶν παιδιῶν, τὰ δάσανά τους.

Πῶς νὰ τὸ μάθει αὐτὸ κανεὶς μπορεί;

Ποῦθε μπορῶ τὴν ἐμπνευση νὰ πάρω;

Δὲν εἶν' ἐκεῖ πού θὰ μπορούσα νὰ τ' ἀνα-
λουθῶ; οὔτε μπορεῖ ἡ φωνή μου νὰ τὰ φτά-
σει, ὅπως ἐκείνους πού νὰ ἰδοῦν στὴ γῆ.

41

Ἐγώ, ὁ τραγουδιστής, ἐστίλδωσα τὸ εὐγε-
νικό μου νέο τραγούδι σὰ λαμπερὸ σμαράγδι,
τὸ τακτοποιήσω σὰν τὴ φωνή τοῦ πουλιοῦ τῆς
νιτξάν. ἔφερα στὸ νοῦ τὴν οὐσία τῆς ποιή-
σης, τὸ ἔβαλα σὲ τάξη σὰν τὸν ψαλμὸ τοῦ
πουλιοῦ ζάκουαν, τὸ ἀνάμειξα μὲ τὴν ὁμοι-
οτητα τοῦ σμαραγδιοῦ, γιὰ νὰ τὸ κάνω νὰ
μοιάζει στὸ τριαντάφυλλο πού σπᾶει τὸν καλὸν
τον, γιὰ νὰ τέφρω τὴν Αἰτία τῶν Ὁλῶν.

Ἐπιτήδεα τακτοποιήσω τὸ τραγούδι μου
σὰν τὰ χαριτωμένα πούπουλα τοῦ πουλιοῦ ζά-
κουαν, τοῦ νιτξάν καὶ τοῦ κέτσολ' θὰ πῶ
νὰ φέγῃ τὸ τραγούδι μου σὰν τὸ κοινότατο
ἀπὸ χρυσὰ κοινῶνία τὸ τραγούδι μου ἦταν
σὰν αὐτὸ πού τὸ πουλὶ μάουκα ξεχνεῖ ἀμέ-
γυρὰ τοῦ ὕψους τὴ φωνή μου κι' ἔριξα κάτω
δροσχὴ λουλουδένια λόγια μπρὸς στὸ πρόσω-
πο τῆς Αἰτίας τῶν Ὁλῶν.

Μὲ τὸ πραγματικὸ πνεῦμα τοῦ τραγουδοῦ
ὕψους τὴ φωνή μου μὲ σάλπιγγα χρυσή, ἔ-
φερα ἀπὸ τὰ χεῖλη μου νὰ πῆσαι ἓνα τραγού-
δι οὐράνο, θὰ πῶ φθόγγους, πολύτιμους, λαμ-
περοὺς σὰν τοῦ πουλιοῦ μάουκα, θὰ κάνω ν' ἐν-
θίσει εὐγενικὸ τραγούδι νέο, ὕψους τὴ φωνή
μου σὰν τὸ κοινότατο θυμᾶμα τῶν λουλου-
διῶν, γιὰ νὰ δώσω χαρὰ, ἐγὼ ὁ τραγουδιστής,
μπροστὰ στὸ πρόσωπο τῆς Αἰτίας τῶν Ὁλῶν.

Τὸ θεῖκό πουλὶ κέτσολ μ' ἀπαντᾷ καθὼς
ἐγώ, ὁ τραγουδιστής, τραγουδοῦ σὰν τὸ πουλὶ
κοιόλ, εὐγενικὸ τραγούδι νέο, στυλδωμένο
σὰν τὸ κόσμημα, περικοῦ, σμαράγδι λαμπε-
ρό, πού ἐξακοντίζει πράσινες ἀκτίνες, τῆς ἐ-
νοῖξης τραγούδι λουλουδένιο, πού ἀκλάντα φέ-
ράνια εὐδοκίᾳ, φρέσκο ἀπὸ τίς δροσιές τῶν
τριαντάφυλλων, ἔτσι ἐγὼ τραγουδοῦσα ὁ ποιη-
τής.

Χρωμάτισα μὲ τέχνη, ἀνάμειξα διαλεγμένα
τριαντάφυλλα σὲ νέο εὐγενικὸ τραγούδι, στυλ-

βωμένο σάν κόσμημα, περουνέ, σμαράγδι λαμπέ
ρό, πού ἔξακοντίζει πράσινες ἀκτίνες, τῆς
ἀνοιξης τραγοῦδι λουλουδένιο, πού ἀπλώνει
οὐράνια εὐωδιά, φρέσκο ἀπὸ τῆς δροσιᾶς τῶν
τριαντάφυλλων, ἔτσι ἐγὼ τραγοῦδησα ὁ ποιη-
τῆς.

Δοξάστηκα καὶ πλούτησα ἀπὸ τὸ τραγοῦδι
τὸ γλυκὸ σάν τὰ λουλούδια, ὅπως ἀπ' τὸν κα-
πνὸ τοῦ πογιομάτλ, εὐχαριστήθηκε ἡ ψυχὴ μου,
ἐτρέμισε τὸ πνεῦμα μου, ἀνάσανα τὴ γλύ-
κα, μέθυσε ἡ ψυχὴ μου, ἀνάπνευσα τὴν εὐωδιά
τῶν γλυκῶν λουλουδιῶν στὸν τόπο τῶν πλου-
σιῶν, μέθυσε ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ τὰ λουλούδια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. — 40. Αἰτία τῶν "Ὁλων,
Ζωοδότης θεὸς τῆς καταστροφῆς. 'Ο τόπος
τῆς ἄλλης ζωῆς ὅπου ἀναφέρεται τὸ ποίημα
εἶναι ἕνας ξερότοπος πού σαρώνουν αἰχμὲς βε-
λῶν ἀπὸ ὀψιανὸ σὲ ἀσταμάτητες καταιγιστικὲς
δροχές. Τὸ ποίημα δὲν ἔχει καμιά χριστιανικὴ
ἐπίδραση, γράφτηκε πρὶν ἀπ' τὴν ἀφιξὴ τῶν
Εὐρωπαίων. — 41. Κι' αὐτὸ τὸ ποίημα χω-
ρὶς εὐρωπαϊκὴ ἐπίδραση.

—συνεχίζεται

ΑΡΧΑΪΚΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

"Ὅταν βροντᾷς, Λευκέσιε,
τρέμουν μπροστά σου
ὅσοι θεοὶ τ' οὐρανοῦ
σ' ἀκούσουν, νὰ βροντᾷς.

(Λευκέσιος: Θεὸς κύριος τοῦ φωτός)

ΠΡΙΑΠΕΙΑ — (Βιργίλιος:)

"Ὅν σόους ἔχεις στίχους τόσους εἶχες καρπούς,
Πριάπε,
'Ἀπ' τὸν ἀρχαῖο 'Αλκίνοο θὰ ἦσουν πρὶ
πλούσιος.

★
Ἔννοιαστοι κοιμᾶστε, σκύλοι: ἄς φυλάει τὸν
κῆπο
Μὲ τὴν ἀγαπημένη του μαζί ὁ Σεῖριος τὴν 'Ε-
ριγόνη.

ΛΙ ΠΟ (701—62)

Ταξιθεύοντας μὲς στὰ βουνά

Μπρὸς τὸ κρεβάτι μου τ' ὀλόγιμο φεγγάρι,
τὸ χῶμα μοιάζει σκεπασμένο μ' ἄσπρο πάγο.
Σηκώνω τὸ κεφάλι καὶ κοιτάζω τὸ φεγγάρι,

μετὰ τὸ χαμηλώνω κι ὄνειρεύομαι τὸν τόπο μου.

Λὸ — γιου γιουὰν

'Ο ἱππῆας λειώνει περήφανα τὰ πεσμένα λου-
λούδια.

Τὸ μαστίγιό του χαϊδεύει τὴν κομπὴ ἄμαξα.

'Η ὠραία χαμογελαίη σηκώνοντας τὴ μαργαρι-
ταρένια της κουρτίνα
καὶ δείχνει μὲ τὸ δάχτυλο μακριὰ τὸ κόκκινο
περίπτερό της.

'Αναχώρηση στὸ τέλος τῆς "Ανοιξης

'Ο ταξιθευτὴς τῶν θαλασσῶν ἱππεύει τὸν ἄνε-
μο τ' οὐρανοῦ

πού πάει τὸ καράβι του σὲ μακρινούς τόπους
χωρὶς ν' ἀφήσει χνάρι πρὶ πολλὸ
ἀπ' ὅσο ἔνα πουλὶ στὰ σύννεφα.

ΤΣΙΑ ΤΑΟ (779—843)

Κάτω ἀπὸ ἕνα πεῦκο
ρώτησα τὸ μαθητὴ του
καὶ εἶπε: «Ὁ ἀφέντης
πάει νὰ μαζέψει βάλσαμο

κάπου ἐδῶ γύρο
πάνω στὸ βουνό:
τὸ σύννεφο εἶναι τόσο πυκνό,
δὲν ξέρω ποῦ».

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

'Απὸ τὸ θεῖο Λόγο

'Απὸ τὸ θεῖο Λόγο
'Εγκυμονοῦσα ἡ Παναγία,
'Ερχεται ἀπ' τὸ δρόμο
'Ὅν τῆς δώσεις κατοικία.

'Η τελείωση

Λήθη γιὰ τὸ πλασμένο,
Μνήμη γιὰ τὸν Πλαστοργό,
Προσοχὴ στὸ ἐσωτερικὸ
Κι ἀγάπη στὸν 'Αγαπημένο.

ΡΑΧΗΛ ('Ισραήλ, 1908—49)

"Ἰσως

"Ἰσως αὐτὸ δὲν ἐγίνε ποτέ.

"Ἰσως

Ποτὲ δὲν ξύπνησα νωρίς, δὲν πῆγα στὰ χω-
ράφια

Νὰ δουλέψω μὲ τὸν ἰδρώτα στὰ φρύδια.